

88, 11. fg. — 3) von वृत्ति 10) einen Lebensunterhalt habend Bhaṣ. P. 8, 19, 86. am Ende eines comp.: मूलव्यसन^० M. 10, 38. चण्डालसम^० MBh. 13, 2582. — 4) von वृत्ति 11) eine Thätigkeit —, eine Function ausübend: वित्तं यत्र शरीरे वृत्तिमत् SARVADARṢANAS. 162, 13. निश्चय^० dessen Function निश्चय^० ist Schol. zu Kap. 1, 65.

वृत्तिरुशना f. N. pr. einer der Gattinnen Rudra's Bhaṣ. P. 3, 12, 18 nach der Lesart der ed. Bomb.

वृत्तिसंप्रकृ m. Titel eines gedrängten Commentars zu den Sūtra Pāṇini's COLEBR. Misc. Ess. II, 40.

वृत्तिस्थ m. Chamäleon, Eidechse RĪGAK. im ÇKDr.

वृत्तिकृन् adj. wohl sich um den Lebensunterhalt bringend PARAMAHANSOP. in Ind. St. 2, 173, N. 1.

वृत्तिकृत्तर nom. ag. Jmd den Lebensunterhalt entziehend MBh. 5, 1346.

वृत्तिर्वारु (वृत्त + र्) m. Wassermelone RĪGAK. im ÇKDr.

वृत्ताक्तिरत्न (वृत्त - उक्ति - रत्न) n. Titel eines Commentars zum Piṅgala COLEBR. Misc. Ess. II, 64.

वृत्त्य R. 3, 46, 7 fehlerhaft für वृत्त Handlungsweise.

वृत्त्युप्रास (वृत्ति + अ) m. Alliteration, häufige Wiederholung desselben Consonanten SĪH. D. 635. PRATĀPAR. 72, b, 1. Schol. zu KĀVYĀD. 1, 56.

वृत्त्युपाय (वृत्ति + उ) m. Mittel zum Leben M. 10, 2.

1. वृत्त्य partic. fut. pass. von वृत् P. 3, 1, 109, 101. Schol. Vop. 26, 17. fg.

2. वृत्त्य partic. fut. pass. von वर्त् P. 3, 1, 110, Schol.

वृत्रे (von 1. वृत्) UṆĀDIS. 2, 13. 1) Bedränger, Feind, feindliches Heer:

a) n. gew. pl.: इन्द्रेण युजा तंरुषेम वृत्रम् RV. 7, 48, 2. 8, 9, 4. युजं वृत्रेषु वृत्रिणाम् 1, 7, 5. यत्कारवे दशं वृत्राण्यप्रति नि मरुक्षणि बर्क्यः 1, 53, 6. 48, 13. 3, 49, 1. 4, 17, 19. 22, 9. 24, 10. स कृत्ति वृत्रा समिधेषु शत्रून् 41, 2. उभयानि 6, 19, 3. 26, 2. वृत्रा, दस्यून् 29, 6. वृत्रा, समिन्त्रान् 33, 1. उभयौ समिन्त्रान्द्रासा वृत्राण्ययी च 3. 46, 1. 7, 83, 1. वृत्रेषु मृगा मंसत उभ्याः 34, 3. 92, 4. VĪLAKH. 1, 2. — b) m. = मरि, रिपु AK. 3, 4, 25, 166. H. an. 2, 469. MED. r. 86. HALĀJ. 5, 60. VIṢVA bei UGĒVAL. वृत्रान्मृशरिन् TS. 2, 4, 42, 1. — 2) m. N. eines von Indra bekämpften und erschlagenen Dämons, der die himmlischen Wasser raubt; häufig Vṛtra Ahi genannt; ein Sohn Tvashṭar's von der Danājus (Anājushā) AK. 3, 4, 25, 166. 32, 240. TRIK. 2, 8, 22. H. 174. H. an. MED. HALĀJ. VIṢVA a. a. O. RV. 1, 32, 5. 7. 51, 4. 80, 2. fgg. 121, 11. 2, 11, 9. 18. अथो वृत्रिवांसं वृत्रम् 14, 2. 30, 2. परिधिं नदीनाम् 3, 33, 6. नदीवृत्तम् 8, 12, 26. वृत्रेण यदृक्त्तिना बिभ्रदार्पुधा समस्थिताः 10, 113, 3. 6. AV. 6, 85, 3. 134, 1. 8, 5, 3. 12, 1. 37. 20, 128, 13. ÇAT. Br. 1, 1, 3, 4. MBh. 1, 2541. 2680. क्लवृत्रो 3, 12073. 5, 7024. 12, 3660 (fehlerhaft वृत् ed. Calc.). HARIV. 2286. 7302. 12503. 13185. वलो वृत्रधाता 13187. वृत्रासुर 13589. 14289. नाश R. 2, 23, 30. Verz. d. Oxf. H. 59, b, 25. 71, b, 31. Bhaṣ. P. 6, 9, 17. — नाथाः 10, 27. Mancherlei Legenden über ihn, z. B. TS. 2, 1, 4, 5. 4, 29, 2. 6, 1, 1, 5. 5, 4, 1. AIT. Br. 3, 15. ÇAT. Br. 4, 6, 2, 17. 4, 1. 4, 1, 4, 8. ÇĀNKH. Br. 15, 3. PĀNĀV. Br. 18, 5, 2. MBh. 3, 275. fgg. 12, 10002. fgg. 14, 298. fgg. HARIV. 13587. fgg. Bhaṣ. P. 6, 9, 11. fgg. — 3) m. Gewitterwolke NAIGH. 1, 10. H. an. MED. VIṢVA a. a. O. AV. 3, 21, 2. वृत्रास्मिता दिवाक्रः 4, 10, 5. — 4) m. Finsternis AK. 3, 4, 25, 166. TRIK. 1, 2, 2. H. c. 19. H. an. MED. HALĀJ. VIṢVA a. a. O. — 5) n. so v. a. धन NAIGH. 2, 10. वित्त v. l. — 6) m.

Rad (चक्र) VIṢVA. — 7) m. Berg H. an. VIṢVA; ein best. Berg MED. — 8) m. ein N. Indra's H. an. — 9) n. = धनि Comm. zu UṆĀDIS. in SIDDH.

K. धनौ fehlerhaft für धने. — Vgl. क्लवृत्रघ्न, क्लवृत्रनिमूदन, क्लवृत्रकृन्. वृत्रखादं adj. den Vṛtra verzehrend: Indra RV. 3, 45, 2. 51, 9. 10, 65, 10.

वृत्रघ्न m. nach SĪJ. N. pr. eines Landstrichs an der Gaṅgā: गङ्गायां वृत्रघ्ने ऽवध्रात्पञ्च पञ्चाशतं कृणान् AIT. Br. 8, 23. Offenbar dat. von वृत्रकृन्. °घ्नी s. u. वृत्रकृन्.

वृत्रतरं compar. zu वृत्र. अकृन्वृत्रं वृत्रतरं व्यंसमिन्द्रः RV. 1, 32, 5. nach SĪJ. so v. a. आवरणेन सर्वं तरति.

वृत्रतुरं adj. Feinde oder Vṛtra besiegend, siegreich: Indra RV. 4, 42, 8. 6, 68, 2. TS. 2, 1, 2, 4. TBr. 2, 8, 2, 8. KĀTH. 13, 3. दृढि मूनो मरुतो वृत्रतुरम् RV. 6, 20, 1. इषं न वृत्रतुरं विनु धारयम् 10, 48, 8. वज्र 99, 1. VS. 6, 34. — Vgl. वार्त्रतुर.

वृत्रतूर्य n. Bestegung der Feinde, — Vṛtra's; siegreicher Kampf NAIGH. 2, 17. RV. 1, 106, 2. 2, 26, 2. 6, 13, 1. 18, 6. 8, 7, 24. 19, 20. अथो मंसजन्तु वृत्रतूर्यं 10, 66, 8. इन्द्रो वृत्रमंतरदृत्रतूर्यं TS. 2, 8, 2, 6. VS. 1, 13. TBr. 3, 1, 2, 1. ÇĀNKH. Çr. 8, 16, 5.

वृत्रत्वं n. nom. abstr. von वृत्र TS. 2, 4, 42, 2.

वृत्रदिष् m. Vṛtra's Feind d. i. Indra H. 174. Schol.

वृत्रनाशन adj. Vṛtra's Tödter: Indra HARIV. 7282.

वृत्रपुत्रा f. Vṛtra's Mutter RV. 1, 32, 9.

वृत्रभाजन m. eine best. Gemüsepflanze, = गणडीर ÇABDAI. im ÇKDr.

वृत्रवध m. das Erschlagen des Vṛtra NIR. 7, 10. HARIV. 2388. 7301. R. 4, 38, 4. Verz. d. Oxf. H. 12, b, 48. 19, b, N. 6 (ein Schauspiel). 343, b, 27. fg. Bhaṣ. P. 6, 10. 12 in den Unterschr.

वृत्रवैरिन् m. Vṛtra's Feind d. i. Indra KATHĀS. 20, 95.

वृत्रशङ्कु m. nach Comm. zu KĀTH. Çr. 21, 3, 31 Steinpfiler ÇAT. Br. 13, 8, 4, 1.

वृत्रशत्रु m. Vṛtra's Feind d. i. Indra MBh. 3, 1778. R. 4, 11, 12. KUMĀRAS. 1, 20. VARĀH. BRH. S. 19, 21. KATHĀS. 31, 75.

वृत्रकृ (वृत्र + कृ) adj. den Feinden verderblich: शवम् RV. 6, 48, 21.

वृत्रकृत्य n. Kampf mit den Feinden, — mit Vṛtra RV. 1, 52, 4. 53, 6. स वृत्रकृत्ये कृत्यः 4, 24, 2. 6, 47, 2. 7, 1, 10. 10, 48, 8. 63, 2. ÇAT. Br. 1, 6, 4, 12. ÇĀNKH. Çr. 14, 21, 2. °कृत्या f. Bhaṣ. P. 6, 13, 5. — Vgl. वार्त्रकृत्य. वृत्रकृत्य m. dass. RV. 3, 16, 1.

वृत्रकृन् 1) adj. °कृणाम् P. 8, 4, 12. °घ्ने, °घ्ना 2, Vartt. 1. °कृणा (im Epos), f. °घ्नी Feindetödter, Vṛtra-Tödter, siegreich; gewöhnlicher Bein. Indra's AK. 1, 1, 1, 38. RV. 1, 106, 6. 2, 70, 7. वृत्रका प्रूर समरे वसूनाम् 6, 47, 6. ज्येष्ठो यो वृत्रका गृणो 8, 59, 1. 10, 49, 6. AV. 3, 6, 2. 4, 24, 1. ÇAT. Br. 11, 1, 5, 5. 13, 5, 4, 9. MBh. 3, 596. 1781. 9, 655. HARIV. 13024. RAḢH. 3, 62. KUMĀRAS. 7, 46. VARĀH. BRH. S. 43, 55. Bhaṣ. P. 9, 7, 18. Agni RV. 1, 89, 6. Sarasvatī 6, 61, 7. राजन् 1, 91, 5. वज्र 121, 12. श्रेष्ठ 6, 17, 4. प्रु-ज्यैः 60, 3. 4, 42, 9. 5, 86, 3. superl. °कृतम् RV. 1, 78, 4. 5, 33, 6. Agni 6, 16, 48. 7, 94, 11. बृहदिन्द्राय गायतृ महतो वृत्रकृतमम् 8, 78, 1. AV. 7, 110, 1. ÇĀNKH. Çr. 2, 15, 3. — 2) f. °घ्नी N. pr. eines Flusses MĀNKA. P. 37, 19. VP. 185, N. 80. — Vgl. क्लवृत्रकृन् und वार्त्रघ्न.

वृत्रकृत्तर m. Tödter des Vṛtra d. i. Indra MBh. 3, 12316.

वृत्रारि (वृत्र + मरि) m. Vṛtra's Feind d. i. Indra HALĀJ. 1, 52. KA-